

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/154/2016
Identifikačné číslo spisu:	8111224459
Dátum vydania rozhodnutia:	30.03.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Petříková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:8111224459.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu O., bývajúceho v O., zastúpeného JUDr. Ladislavom Lukáčom, advokátom so sídlom v Prešove, Hlavná 19, proti žalovanému P., bývajúcemu v O., zastúpeného LAWCORP, s. r. o., advokátskou kanceláriou so sídlom v Bratislave, Búdková cesta 22, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 13 C 199/2011, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo 6. apríla 2016 sp. zn. 3 Co 250/2015, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaný má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Prešove (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom zo 6. apríla 2016 sp. zn. 3 Co 250/2015 potvrdil rozsudok Okresného súdu Prešov (ďalej aj „súd prvej inštancie“) z 27. marca 2015 č. k. 13 C 199/2011-421, ktorým súd prvej inštancie zamietol žalobu a žalobcovi uložil povinnosť nahradiť žalovanému trovy konania vo výške 1 549,69 € na účet právneho zástupcu žalovaného v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku; náhradu trov odvolacieho konania žalovanému nepriznal. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku dospel k záveru, že súd prvej inštancie zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom pre vyhlásenie rozsudku a na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec správne právne posúdil, so skutkovými zisteniami a právnymi závermi obsiahnutými v odôvodnení napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie sa v celom rozsahu stotožnil a v podrobnostiach na ne odkázal (§ 219 ods. 2 O.s.p.). Z obsahu spisového materiálu mal za preukázané, že účastníci konania 14. júla 2005 uzavreli kúpnu zmluvu, na základe ktorej žalovaný ako kupujúci od žalobcu ako predávajúceho odkúpil nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom tohto konania. Vklad vlastníckeho práva k uvedeným nehnuteľnostiam bol povolený 11. augusta 2005. V čl. III tejto zmluvy bolo medzi účastníkmi dojednané, že žalovaný kúpnu cenu žalobcovi zaplatí: pri podpise kúpnej zmluvy prvú časť kúpnej ceny vo výške 2 500 000,- Sk a druhú časť kúpnej ceny vo výške 6 030 000,- Sk mal žalovaný zaplatiť žalobcovi do 15 dní odo dňa povolenia vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľnosti. Priamo v uzavretej kúpnej zmluve účastníci dohodli právo na odstúpenie od zmluvy.

Odvolací súd konštatoval, že je nepochybné a účastníci to ani nerozporujú, že žalovaný kúpnu cenu uhradil žalobcovi v splátkach 14. júla 2005 sumu 2 900 000,- Sk, 15. júla 2005 sumu 1 000 000,- Sk a po povolení vkladu 19. augusta 2005 sumu 2 900 000,- Sk, 22. augusta 2005 sumu vo výške 3 100 000,- Sk a poslednú časť vo výške 30 000,- Sk 21. decembra 2005. Uviedol, že zo žalobcom predloženého listu označeného ako odstúpenie od kúpnej zmluvy vyplýva, že žalobca týmto listom adresovaným žalovanému s dátumom z 21. decembra 2005 oznámil, že v dôsledku nezaplatenia poslednej splátky odstupuje od zmluvy (č. 1. 11 spisu). Zásielka doručovaná žalovanému, o ktorej žalobca tvrdí, že obsahovala odstúpenie od kúpnej zmluvy, číslo zásielky ER 010416776SK bola žalovanému doručená prostredníctvom zásielkovej služby EMS Slovensko 22. decembra 2005 (č. 1. 12-13 spisu). Tento dátum je teda dňom, ktorý aj žalobca označuje ako dátum poštového odoslania odstúpenia od zmluvy. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že ak žalovaný poslednú časť kúpnej ceny uhradil 21. decembra 2005 (suma 30 000,- Sk bola pripísaná na účet žalobcu v banke č. 1. 10 spisu), žalobcom deklarované právo na odstúpenie od zmluvy zásielkou doručenou žalovanému 22. decembra 2005 malo byť vykonané (dôjdením prejavu vôle žalovanému) až po úplnom uhradení kúpnej ceny v celej výške. Preto v kúpnej zmluve dojednané právo žalobcu odstúpiť od kúpnej zmluvy, úhradou celej kúpnej ceny (splnením dlhu) zaniklo (§ 578 Občianskeho zákonníka) a žalobca už (neskôr) od zmluvy odstúpiť oprávnený nebol. Po úplnom zaplatení dlhu je totiž logické, že právo odstúpiť od zmluvy už splnilo svoj účel a nezabezpečuje žiadnu povinnosť. V tejto súvislosti odvolací súd zdôraznil, že súd prvej inštancie vykonané dokazovanie vyhodnotil v zmysle zásad upravených v § 132 O.s.p., pri ktorom odvolací súd nezistil logické ani faktické rozpory. K odvolacej námietke žalobcu, že žalovaný má voči žalobcovi aj záväzok rovnajúci sa výške úrokov z omeškania z dlžnej sumy (41,50 Eur), a preto zaplatením poslednej splátky 30 000,- Sk 21. decembra 2005, záväzok nezanikol, odvolací súd uviedol, že ide o nové tvrdenie, resp. skutočnosti neuplatnené v prvoinštančnom konaní. Z obsahu spisu mal odvolací súd za preukázané, že účastníkom, tzn. i žalobcovi bolo riadne poskytnuté poučenie súdom prvej inštancie podľa § 120 ods. 4 O.s.p. (č. 1. 388 spisu). Z tohto dôvodu nebolo preukázané splnenie podmienok § 205a ods. 1 O.s.p., a preto pre nové dôkazy, resp. tvrdené skutočnosti, ktoré mohol žalobca predložiť, resp. označiť už v konaní pred súdom prvej inštancie, už nemohol uplatniť v odvolacom konaní. Odvolací súd stotožňujúc sa so záverom súdu prvej inštancie, že žalobca po dodatočnom hoci oneskorenou uhradení zvyšnej kúpnej ceny už ani oprávnený odstúpiť od kúpnej zmluvy nebol, nepovažoval odvolací súd ďalšie žalobcom v odvolaní uvádzané odvolacie námietky v zmysle vyššie uvedeného záveru za právne významné. Na záver tohto rozhodnutia odvolací súd nad rámec odvolacieho konania poznamenal, že úroky z omeškania súvisiace s oneskorenou úhradou kúpnej ceny (41,50 €, t. j. z dlžnej sumy 30 000,- Sk od 27. augusta 2005 do 21. decembra 2005) neboli obsahom dohody o odstúpení od kúpnej zmluvy, a preto žalovaný ani nemá voči žalobcovi záväzok rovnajúci sa výške úrokov z omeškania z dlžnej sumy. V danom prípade bola záväzková povaha kúpnej zmluvy úhradou zvyšku kúpnej ceny 21. decembra 2005 dokonaná. S prihliadnutím na vyššie uvedený záver o zániku oprávnenia žalobcu odstúpiť od zmluvy a v odvolaní nastolené právne otázky: „či spôsobuje uhradenie kúpnej ceny po dohodnutej lehote zánik záväzku - kúpnej zmluvy a zánik možnosti odstúpenia od zmluvy, ktoré v nej bolo dohodnuté pre prípad oneskoreného zaplatenia kúpnej ceny“, odvolací súd nepovažoval za otázky zásadného právneho významu odôvodňujúce podľa § 238 ods. 3 O.s.p. pripustenie dovolania. Za takého stavu odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 219 ods. 2 O.s.p. potvrdil. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p.

2. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie s tým, že odvolací súd a rovnako súd prvej inštancie mu odňal možnosť konať (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.). Namietal, že odvolací súd pochybil najmä v tom, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil, pričom sa nevysporiadal s kľúčovými odvolacími námietkami žalobcu a predmetnú vec uzavrel s vyjadrením, že súd prvej inštancie opodstatnene aplikoval § 48 ods. 1, § 45 ods. 1, § 578 a § 610 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka. Uviedol, že rozhodnutie odvolacieho súdu nespĺňa zákonom predpísané náležitosti, keďže vo vzťahu k aplikácii § 45 ods. 1, § 48 ods. 1, § 578 a § 610 Občianskeho zákonníka je nepreskúmateľné. Odvolací súd nedal žiadnu odpoveď na námietky žalobcu uvedené v jeho odvolaní, ktoré žalobca považoval za kľúčové. Namietal, že pokiaľ žalovaný uhradil žalobcovi 21. decembra 2005 dlžnú sumu vo výške 995,82 € ku dňu 21. decembra 2005, mal žalovaný voči žalobcovi ešte záväzok

rovnajúci sa výške úrokov z omeškania z dlžnej sumy, a to sumu vo výške 41,50 €. Ďalej uviedol, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nepreskúmateľné aj z toho dôvodu, že odvolací súd neuviedol, prečo nepovažoval za relevantnú námietku žalobcu, že právo žalobcu na odstúpenie od predmetnej kúpnej zmluvy, ktoré vzniklo odo dňa 27. augusta 2005 - od kedy bol žalobca v omeškaní, ktoré žalobca využil doručením odstúpenia žalovanému 22. decembra 2005, nezaniklo, tak ako nezaniká ani povinnosť dlžníka na zaplatenie zmluvnej pokuty v zmysle § 544 Občianskeho zákonníka. Žalobca mal tak za to, že odvolací súd nedal presvedčivú a jasnú odpoveď na podstatné otázky, súvisiace s predmetom súdnej ochrany a vôbec nijako nereagoval na podstatné odvolacie námietky žalovaného, neuviedol, ktorým dôkazom uveril a ktorým nie, a ako tieto dôkazy vyhodnotil jednotlivo a vo vzájomnej súvislosti. Na základe uvedeného navrhol, aby dovolací súd zrušil rozsudok odvolacieho súdu v spojení s rozsudkom súdu prvej inštancie a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

3. Žalovaný v písomnom vyjadrení k dovolaniu žalobcu uviedol, že v plnom rozsahu súhlasí s rozhodnutím a odôvodnením odvolacieho súdu a považuje ho za vecne správne. Navrhol podané dovolanie v celom rozsahu zamietnuť a zaviazat' žalobcu na náhradu trov konania.

4. Dovolanie žalobcu bolo podané 16. mája 2016. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku č. 160/2015 Z.z. (ďalej len „CSP“), ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) vychádzajúc z vyššie uvedeného ako súd dovolací po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu zastúpená v súlade so zákonom, skúmal prípustnosť a dôvodnosť dovolania bez nariadenia pojednávania. Dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

6. Vzhľadom k tomu, že dovolanie bolo podané pred 1. júlom 2016, t. j. za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O.s.p.“), dovolací súd postupoval v zmysle ustanovenia § 470 ods. 2 CSP a procesnú prípustnosť dovolania posudzoval v zmysle ustanovení § 236, § 237 ods. 1 a § 238 O.s.p.

7. Podľa právneho stavu účinného do 30. júna 2016 bolo dovolaním možné napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu iba vtedy, pokiaľ to zákon pripúšťal (viď § 236 ods. 1 O.s.p.). Dôvody prípustnosti dovolania proti rozsudku vymedzoval § 238 O.s.p. a proti uzneseniu § 239 O.s.p.

8. Dovolateľ dovolaním napadol potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu, ktorý nevykazuje znaky rozhodnutí uvedených v § 238 ods. 1, 2 a 3 O.s.p., voči ktorým bolo dovolanie prípustné. V danej veci by preto dovolanie bolo prípustné, len ak by v konaní došlo k procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 písm. a/ až g/ O.s.p. (tzv. dôvody zmätočnosti rozhodnutia). Dovolateľ procesné vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. nenamietal a vady tejto povahy nevyšli ani v dovolacom konaní najavo; nepreukázaná bola tiež vada konania žalobcom namietaná (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.), ktorú vyvodzoval z nepreskúmateľnosti napadnutého rozhodnutia pre nedostatok odôvodnenia.

9. Dovolací súd v súvislosti s touto námietkou odkazuje na stanovisko najvyššieho súdu publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, ktorého právna veta znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.“ O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003). Po preskúmaní obsahu spisu dovolací súd nezistil, že by v prejednávanej

veci išlo o takýto prípad vybočenia z medzí ustanovenia § 157 ods. 2 O.s.p., ktorý by bol dôvodom pre uplatnenie (ako výnimky) druhej vety stanoviska R 2/2016.

10. Vzhľadom na námietky žalobcu najvyšší súd opätovne uvádza, že za dôvod zakladajúci prípustnosť dovolania nebolo možné považovať nedostatočne zistený skutkový stav, nesprávne vyhodnotenie dôkazov, nevykonanie navrhovaných dôkazov, ktoré nedostatky žalobca považuje za vadu v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. Najvyšší súd v tomto smere poukazuje na R 37/1993 a R 42/1993, ako aj rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011, 3 Cdo 268/2012, 3 Cdo 108/2016, 2 Cdo 130/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011, 7 Cdo 38/2012.

11. Ostatné námietky žalobcu smerovali k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci odvolacím súdom a rovnako súdom prvej inštancie, dovolací súd uvádza, že nesprávne právne posúdenie veci ako dovolací dôvod v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. prípustnosť dovolania nikdy nezakladalo (viď R 54/2012 a viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014), preto sa dovolací súd týmito námietkami žalobcu nemohol zaoberať.

12. Z týchto dôvodov dospel najvyšší súd k záveru, že v danom prípade prípustnosť dovolania žalobcu nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O.s.p., ani z ustanovenia § 237 ods. 1 O.s.p., preto najvyšší súd dovolanie odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP ako procesne neprípustné.

13. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

14. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.